

HARIDUSMINISTEERIUMI TEATAJA

AMETLIK AJAKIRI

Ilmub tarviduse järgi, umbes 24 vihikut aastas.

Toimetuse asukoht ja aadress: Tallinn, Haridusministeerium (Tõnismägi 11). Telef. 453-49

Nr. 13.

22. septembril 1939.

Nr. 13.

Haridusministeeriumi 1939. a. 20. septembri ringkiri nr. 3802 õpilaste osavõtu asjas abijõududena seltskondlikest üritusist.

Haridusministeeriumi 1939. a. 21. septembri ringkiri nr. 4188 koolide külastamise asjas.

Haridusmin. Kooliosakonna, Kutseoskuse Osakonna ja Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna 1939. a. 19. septembri ringkiri nr. 3799 noorsoo käitumise asjas.

Haridusmin. Kooliosakonna, Kutseoskuse Osakonna ja Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna 1939. a. 19. septembri ringkiri nr. 3748 kodukaunistamise asjas.

AMETLIK OSA.

Haridusministeeriumi 1939. a. 20. septembri ringkiri nr. 3802 maa- ja linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele, koolide inspektoritele ja õppeasutiste õppejõududele õpilaste osavõtu asjas abijõududena seltskondlikest üritusist.

Teatavasti esineb juhte, kus mitmesugused seltskondlikud organisatsioonid pöörduvad koolide poole sooviavaldustega lubada kasutada õpilasi oma ürituste läbiviimisel abijõududena, nagu korjajatena karbikorjandustel, teadete laialivijajatena jne. Tunnustades põhimõtteliselt õigeks noorsoo osavõttu üldkasulikest üritusist, tuleb siiski koolidel lubade andmisel arvestada, et säärane õpilaste rakendamine seltskondlikku tööle võib toimuda vaid selles piiris, kuivõrd see ei pidurda õpilaste otsesid ülesandeid koolis. Nii ei ole lubatav vabastada selleks õpilasi otsesest õppetööst, kuid ka väljaspool õppetunde ei tohi osavõtt sääraseist üritusist takistada tundide ettevalmistamist järgmiseks tööpäevaks, samuti ka normaalseks tööks vajalist puhkust.

Haridusminister A. Jaakson.

Kooliosakonna direktor V. Altoa.

Kutseoskuse Osakonna direktor V. Päts.

Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna direktor J. Vellerind.

Haridusministeeriumi 1939. a. 21. septembri ringkiri nr. 4188 maa- ja linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele, koolide inspektoritele ja kutsehariduslike õppeasutiste juhatajaile koolide külastamise asjas.

On õige laialdaselt tulnud ilmsiks, et koolide külastamisel ekskursioonide ja üksikisikute poolt häiritakse õppetööd, mille tagajärjel kas jäävad mõned tunnid andmata või jäetakse õpilased katkestatud tundidesse omapead.

Neil asjaoludel teeb Haridusministeerium õppetöö normaalse käigu kindlustamiseks järgmise korralduse.

Õppeasutiste külastamine ekskursioonide ja üksikisikute poolt tutvumise- või õppeotstarbel ei tohi kuidagi takistada õppetööd, eriti tundide andmist, tundidest osavõtmist ja praktiliste tööde täitmist. Kuna aga teiselt poolt õppeasutised peavad olema kõigiti heaks eeskujuks ja aitama kaasa teadmiste ja oskuste üldisele levitamisele, rahva kultuurilise tasapinna tõstmisele ja kutsetöö edendamisele, siis on õppeasutiste ülesandeks võimaldada ekskursioonidele ja ka üksikisikutele tutvuda õppeasutistega. Eriti on see kehtiv kutsehariduslike õppeasutiste ja nende majapidamiste suhtes ja ka otseselt nõutav Kutsehariduslike õppeasutiste seaduse (SK VI 1938, 1, 6) § 69 ja Koolide põllumajapidamiste korraldamise seaduse (SK VI 1938, 1, 7) § 3 alusel.

Et kindlustada õppetöö normaalset käiku ja teiselt poolt kõigiti täita tähendatud tähtsat üldkultuurilist ülesannet, on vajalik, et õppeasutised koostaksid õppeasutiste tutvumise korra ja paneksid selle kehtima juhendina ekskursioonide ja üksikisikute külastamisel. See kord peaks sisaldama õppeasutiste külastamise aja (kindlad päevad ja ainult etteteatamisel ning kokkuleppel koolijuhatajaga ka muul ajal), õppeasutiste ja nende majapidamistega tutvustamise eesmärgi ja ulatuse, seletuste andmise alused ja seletuste andjad ning muud vastavad põhimõtted. Põllumajanduslikel kutsekoolidel oleks näiteks suvel, kui koolitöös on täielik või osaline vaheaeg, soovitatav korraldada õppeabinõud ja seadmed teatavasse ruumi (näitus-klass), kus siis võiks toimuda ka üldine seletuseandmine kooli kohta ja samal ajal ekskursandid saaksid efektse ülevaate kooli õppetöö korraldusest ja õppevahenditest, mis oleks palju rohkem väärt kui lihtne ruumide vaatlemine.

Selline otstarbekohaselt koostatud kord kindlustaks õppetöö normaalse käigu, kergendaks ja hõlbustaks õppejõudude tööd seletuste andmisel ja muudaks ka õppeasutiste külastamise ekskursioonide ja üksikisikute poolt kavapärasemaks, sisukamaks ja tulemusrikkamaks.

Nii väheneksid sellised ekskursioonid, mis segavad koolitööd ja mis õppeasutiste külastamisel piirduvad ainult õppeasutiste ning nende majapidamiste üldise ülevaatamisega või kiirelt läbikäimisega. Seega tähendatud kord ja selle järgi edukalt toimimine oleks ka nende ekskursioonide ja üksikisikute huvides, kes soovivad külastada õppeasutisi ja nende majapidamisi õppesihetides ja elulistes vajadustes.

Tähendatud õppeasutiste külastamise kord pannakse kehtima õppenõukogu poolt.

Haridusminister A. J a a k s o n.

Kutseoskuse Osakonna direktor V. P ä t s.

Haridusministeeriumi Kooliosakonna, Kutseoskuse Osakonna ja Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna 1939. a. 19. septembri ringkiri nr. 3799 maa- ning linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele, koolide inspektoritele, koolijuhatajatele ja üleriigiliste noorsoo-organisatsioonide keskorganeile noorsoo käitumise asjas.

Praegune tõsine aeg nõuab meie riigi elanikkonnalt asjalikku ning kaaluteldud käitumist igas suhtes. Erapooletu riigi kodanikena tuleb meil hoiduda igasuguseist avaldusist, mis võiksid riivata teisi rahvaid või riike. Sama on kehtiv ka kõigi nende rahvuste omavaheliste suhete kohta, kes elavad koos meie kodumaal. Peame meeles pidama, et sama riigi kodanikena kanname ühist saatust ja et meie isamaa menestus on meie kõikide ühiseks hüvanguks ja vastupidi. Vastastikused hõõrumised, sallimatuse või lugupidamatuse avaldused, kui need peaksid ilmnema, hävitavad praegusel ajal nii vajalikku rahulikkust ja tekitavad kahjustavaid häireid.

Neid aluseid tuleb arvestada valjult ka õpilastel ja kogu noorsool. Mõned noored võivad vastutustunde puudusest johtuva ohjeldamatusega kergesti kalduda tegudele või väljendustele teisest rahvusest kaaskodanike või kaasnoorte suhtes, mis võivad solvata viimaseid. Mõtlematu talituse tagajärjena võivad tekkida soovimatud lahkeliid eri rahvusgruppide vahel, mis lõhestab meie rahva seismist ühtlust, mida aga vajame, nagu vajab seda iga riik raskeil aegadel.

Juhtides koolide ja noorsoo-organisatsioonide tähelepanu ülaltoodule palub Haridusministeerium kõiki koolijuhatajaid ja kasvatustegelasi valjult selle järele valvata, et neile alluvate koolide õpilased ja kõik noored nii õppeasutistes kui ka väljaspool ei eksiks ülaltoodud nõuete vastu, ning astuda kõiki vajalikke samme noorte lubamatu käitumise ärahoidmiseks.

Kooliosakonna direktor V. Al t t o a.

Kutseoskuse Osakonna abidirektor J. K i i v e t.

Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna direktor J. V e l l e r i n d.

Haridusministeeriumi Kooliosakonna, Kutseoskuse Osakonna ja Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna 1939. a. 19. septembri ringkiri nr. 3748 maa- ning linnakoolivalitsustele ja koolijuhatajatele kodukaunistamise asjas.

Loodushoiu- ja Turismi-Instituut pöördus Haridusministeeriumi poole järgmise kirjaga:

„Tänavune põuane suvi on hävitanud väga palju noori istutatud puid ja põõsaid. Mitte ainult tänavu kevadistest, vaid ka paaril eelmisel aastal istutatud noortest puudest on suur osa ära kuivanud, andes seega raske hoobi innukale kodukaunistamistöele.

Seda kahju tuleb uuesti parandada ja käesoleval sügisel tuleb kõik koolid, asutused, noorsoo-, seltskondlikud, majanduslikud, kiriklikud ja muud organisatsioonid ning üksikmajapidamised üles kutsuda ja tööle rakendada laialdasele istutamistöele.

Kuivanud ja murdunud puude ja põõsaste asemel peame aedades, elavtarades, puisteedel ja maanteedes ääres istutama uusi. Eelmiste aastate istutamistööd tuleb hoolega täiendada, istutades rohkesti uusi vilja- ja ilupuid.

Ilupuudest soovitame istutada rohkem selliseid, mis rutemini kasvavad. Kuused, pajud, saared ja paplid on tugevad kasvama. Kuusk on ilus aasta ringi ja kuuse tuulevarju hekid olgu igal linnaäärsel majapidamisel põhja ning lääne pool. Pihlakas on eriti efektne sügisel, kask on kaunis nii suvel kui ka talvel. Ka muid kodumaa mets- ning koolitatud puude istikuid tuleb istutamiseks soovitada.

Palume kõigi koolide ja muude Teile alluvate asutuste tähelepanu juhtida ka sellele, et varemalt istutatud puude toed ja sidemed oleksid korras. Maanteedes ääres, kuhu eelmisel aastail hoogtöö korras istutati noori ilupuid, võib kahjuks sageli näha katkenud sidemetega ja murdunud tuedega või hoopis ilma tuedeta noori puid sügistuulte käes looklemas. Nendest ei kasva korralikke ja sirgeid ilupuid.

Propageerida tuleb ka uute puukoolide rajamist, mida on vaja parema istutusmaterjali saamiseks eelolevaiks aastaks.

Loodame, et Teie erilise hoolega kõik koolid ja noorsoo-organisatsioonid rakendate tänavusügisestele istutamistöödele, tõstes seega noortes huvi kodukaunistamistöö ja armastust kodumaa loodusliku ilu vastu.“

Ülaltoodust maa- ning linnakoolivalitsustele ja koolijuhatajatele teatades Haridusministeeriumi Kooliosakond, Kutseoskuse Osakond ja Noorsoo ja Vabahariduse Osakond paluvad koolijuhatajaid võtta Loodushoiu- ja Turismi-Instituudi soovid täitmisele.

Kooliosakonna direktor V. Alttõa.

Kutseoskuse Osakonna abidirektor J. Kiivet.

Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna direktor J. Vellerind.